

VRAGENUUR VAN WOENSDAG 28 APRIL 2021 16.00 UUR

Voorzitter: B. Benjamins (D66)

Namens de raad: N. Nieuwenhuijsen (GroenLinks), A. Sijbolts (Stadspartij), T. Rustebiel (D66), M. van der Laan (PvdA), G. Brandsema (ChristenUnie), K. de Wrede (PvdD), Y. Menger (100%Groningen), J. Dijk (SP), W. Pechler (PvdD).

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester)

Namens de griffie: J. Spier (griffier).

Politiek vragenuur en mededelingen college

00:16:22

Voorzitter: Goedemiddag, welkom allen bij het politiek vragenuur van de gemeenteraad van de gemeente Groningen van woensdag 28 april. Er is één set vragen binnengekomen en die vragen die zijn gesteld door de fracties van GroenLinks, D66 en de Partij van de Arbeid, en die gaan over de garantie van veiligheid van de bezoekers van de abortusklinieken. Ik wil graag de heer Nieuwenhuijsen het woord geven. Gaat uw gang.

00:16:49

De Heer Nieuwenhuijsen: Dank, Voorzitter. Dat klopt inderdaad. We hebben vragen gesteld hierover. Er zijn ook al eerder vragen over gesteld. Het gaat vrij eenvoudig – het is niet helemaal meer een eenvoudige zaak – over inderdaad vrije toegang voor mensen die zorg nodig hebben bij de abortuskliniek en die daar ongehinderd naar binnen moeten kunnen gaan. Wij hebben dus de volgende vragen, want we hadden signalen binnengekregen dat dat nu weer niet goed zou zijn. Wij vroegen ons af welk beeld het college zelf heeft met betrekking tot de situatie voor de abortuskliniek aan de Radesingel. Krijgt zij signalen binnen, anders dan zoals geschetst in een onlangs verschenen artikel van het Dagblad, waarin iemand dus wel lastigvallen werd. Deelt het college de opvatting dat demonstreren tegen overheidsbeleid iets anders is dan individuele vrouwen lastigvallen? Ziet het college, net zoals in Arnhem gebeurde, grond om een bufferzone in te stellen rondom de kliniek? Een gerechtelijke uitspraak van vorig jaar zou daar ruimte voor moeten bieden. Ten vierde, ziet het college andere mogelijkheden om ongehinderde toegang tot de abortuskliniek te bevorderen? Daar zijn we wel nieuwsgierig naar. We zagen wel dat er al een reactie was gekomen op het artikel in het Dagblad via de woordvoerder van de burgemeester. Dat vonden we ook wel een beetje opmerkelijk, dus daar mag de burgemeester ook wel even op ingaan, Voorzitter. Tot zover.

00:18:01

Voorzitter: Dank u wel, heer Nieuwenhuijsen. Dan gaan we voor beantwoording van deze vragen over naar het college bij monde van burgemeester Schuiling. Gaat uw gang.

00:18:10

De heer Schuiling: Dank u wel. In algemene zin zou ik graag willen opmerken dat vrouwen die gebruik maken van het recht om een zwangerschap af te breken, wat voor hen toch dikwijls een zeer ingrijpend besluit is, niet op een onevenredige manier gehinderd mogen worden bij de toegang tot de kliniek. Daarbij moeten we tegelijkertijd binnen de kaders van de wet ruimte bieden aan mensen die gebruik willen maken van hun recht om te demonstreren. De afgelopen jaren, in 2019 en 2020, zijn er door de raad inderdaad vragen

gesteld over demonstraties bij de abortuskliniek. De essentie van de vraag is eigenlijk: is de situatie nu veranderd? We zien dat er een nieuwe groep demonstranten is die ook vaker demonstreert en cliënten vasthoudender en ook actiever aanspreekt. Er is echter geen sprake van een fysieke belemmering of een bedreiging. Juridisch gezien is het dan zo, als er geen sprake is van bedreiging of van fysiek belemmeren, dat de demonstraties zijn toegestaan, ook als die confronterend zijn. Bij demonstraties is het nu juist het uitgangspunt dat men zich binnen oog- en oorafstand bevindt van datgene waartegen men wenst te demonstreren. Van andere steden weten we bovendien dat het op afstand plaatsen van demonstranten ervoor zorgde dat ze met megafoons of geluidsinstallaties gingen werken. Dat betekent dus dat er fundamenteel geen ander beeld is dan bij de beantwoording van de eerdere vragen. Het is wel zo dat we toentertijd al hebben afgesproken dat we in nauw contact zijn met de kliniek en mochten er veranderingen zijn van omstandigheden dat men ons daarover informeert. Dat betekent dus dat wij uit eigen waarneming vaststellen dat er een ander groepje demonstranten is, dat er ook een andere melder is van de demonstratie, dat de demonstraties vaker plaatsvinden – het was eens per maand en nu is dat eens per week – en dat de wijze van aanspreken op een meer directe wijze gebeurt dan voorheen het geval was. We constateren ook dat er geen fysieke hindering plaatsvindt, dat er geen bedreigingen worden geuit, dat men zich wel binnen gehoorsafstand bevindt van de mensen die daar naar binnen willen gaan, maar dat zit opgesloten in het recht om te demonstreren. De tweede vraag was of wij van oordeel zijn dat vrouwen lastig mogen worden gevallen. Dat is een wat subjectief begrip natuurlijk. Ik verlaat mij dus op het feit dat het eenieder vrijstaat om te demonstreren en dat wij ons niet uitlaten over datgene waarover men demonstreert. Dat is niet aan mij om daar een oordeel over te hebben, omdat ik mij binnen de WOM heb te begeven. Dat zijn de beantwoordingen op de vragen van de fractie van GroenLinks. Ik zie op dit moment dus geen aanleiding om het beleid te veranderen. Ik ben uiteraard in kennis gesteld van wat op dit moment de beleving is binnen de kliniek. Mocht dat veranderen, dan zal ik ook tot een heroverweging komen. Zoals gezegd, ik heb me wel naar aanleiding van de recente veranderingen verstaan met andere steden ook het effect van wat er gebeurt als je het op grotere afstand zou gaan toelaten om te demonstreren. We zitten dus een beetje in een spagaat. We hebben aan de ene kant het recht om te demonstreren en vrijheid van meningsuiting en anderzijds het recht op onaantastbaarheid van het eigen lichaam en het recht op een medische behandeling. Dat zijn twee grondrechten die hier met elkaar botsen en daar moeten we het evenwicht in zien te vinden en te bewaren. Dat bij wijze van beantwoording.

00:22:52

Voorzitter: De heer Nieuwenhuijsen.

00:22:54

De Heer Nieuwenhuijsen: Dank u, Voorzitter. Ja, nog even een vervolgvraag, want in beide berichtgevingen, zoals die in het Dagblad terugkwamen, leek er wél enigszins sprake van fysieke belemmeringen. Zo wordt er ook in het laatste stuk gezegd dat de medewerkers van de kliniek hun fietsen voor de deur parkeren om de betogers in ieder geval op enige afstand te houden en dat klinkt toch een beetje, alsof er wel meer belemmering plaatsvindt. Heeft de burgemeester het idee of dus signalen die aangeven het echt vrij uitzonderlijk is dat dat gebeurt?

00:23:26

Voorzitter: De burgemeester.

00:23:30

De heer Schuiling: Als dat zou gebeuren, dan is er een afspraak met de kliniek dat men dus onmiddellijk contact met ons opneemt. Als dat gebeurt, dan is er voor mij aanleiding om daarop in te grijpen, want dat is een fysieke belemmering en dat past wat mij betreft niet binnen het afsprakenkader, zoals we dat hebben.

00:23:53

Voorzitter: Dan de vraag nog over de woordvoerder misschien.

00:23:58

De Heer Nieuwenhuijsen: Dank inderdaad. Die had ik ook al even aangekaart. Dank, Voorzitter. Ja, ik ben wel benieuwd. Nog twee korte dingen. Eén is, waarom we van de woordvoerder eerder in de media een reactie vernamen in plaats van hier vanaf vier uur. Dat vind ik wel interessant. Dat is een beetje een vormvraag. Het tweede is: is het mogelijk dat de medewerkers van deze kliniek ook een beetje afgestompt raken op een bepaalde manier of gewend raken aan wat er gebeurt? Nu ja, kunnen we er voldoende op vertrouwen in de raad dat ze op tijd aan de bel trekken?

00:24:30

Voorzitter: Burgemeester Schuiling.

00:24:33

De heer Schuiling: Wat het eerste betreft, ik ben uiteraard verantwoordelijk voor de woordvoering, dus ik probeer dat nu ook zo goed mogelijk te ondervangen in mijn woordvoering. Wat het tweede betreft. Daarom hebben we een afspraak die we ook volgens mij werkbaar houden. Het is bepaald niet de bedoeling dat men afgestompt raakt of niet de telefoon zou pakken als men zegt: ja, maar op deze wijze kunnen de vrouwen niet bij ons terecht of vinden wij het zelf een hele vervelende situatie worden. Dat heeft een subjectief element in zich, maar dan moeten we daar contact over hebben en het gesprek over voeren. Dat hebben wij dus ook actief gezocht, de afgelopen dagen, naar aanleiding van de berichtgeving in het Dagblad.

00:25:19

Voorzitter: Hartelijk dank voor de beantwoording. Dan heeft u nog een vraag van de heer Rustebiel.

00:25:24

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel, Voorzitter. Ja, wij staan ook voor het fundamentele recht op demonstratie. Wij denken echter ook dat, als je wil demonstreren tegen overheidsbeleid dat je je tot de overheid moet wenden en bijvoorbeeld naar het Malieveld of het Binnenhof kunt gaan, als je ander abortusbeleid wil. Voor ons is het dus een beetje ongemakkelijk dat het aanspreken van individuele vrouwen die in een kwetsbare positie zitten, dan blijkbaar onder dat demonstratierecht valt. Goed, dat is een reflectie. Wat ik nog concreet wilde vragen: bijvoorbeeld Arnhem ziet wel aanleiding om maatregelen te nemen. Hoe weegt de burgemeester dat? Is daar bijvoorbeeld sprake van een groter aantal klachten, heftiger aantal klachten of heeft de burgemeester dat zo spontaan niet in beeld? Daar ben ik wel even benieuwd naar.

00:26:06

Voorzitter: De burgemeester.

00:26:07

De heer Schuiling: Ik heb niet de precieze situatie in Arnhem voor ogen. Wat ik zojuist heb aangegeven, daar is in ieder geval voor gekozen om een fysiek grotere afstand tot de kliniek te organiseren. Daar hebben we vorig jaar in de beantwoording ook iets over gezegd en we hebben ons er dus van vergewist dat in een paar andere gevallen dat ertoe leidt dat men met geluidversterkers gaat ageren. Ja, dan heb je volgens mij een nog vervelender situatie georganiseerd. Ja, dus ik hoop dat iedereen een klein beetje tussen die twee grondrechten zich kan gedragen, zoals dat in een beschaafd land zou moeten. Daarom ook net even mijn inleidende woorden. Het is voor veel vrouwen, als ze daarnaartoe gaan, toch een behoorlijke emotionele gebeurtenis in hun leven en dat vereist volgens mij ook dat er respectvol met elkaar moet worden omgegaan.

00:27:26

Voorzitter: Nog een vraag van de heer Nieuwenhuijsen.

00:27:28

De Heer Nieuwenhuijsen: Excuus, Voorzitter. Ik kon het even niet bundelen, want ik wil heel even ingaan op op de megafoonargumenten. Dat begrijp ik ergens wel, maar het klinkt ook een beetje alsof je je laat chanteren door eventuele demonstratiemogelijkheden die nog een grotere impact zouden hebben. Je kan ook zeggen, zodra je dan in ieder geval door die ring bent, van zo een bufferzone, heb je in ieder geval rust en word je niet nog individueel op een later moment aangesproken. Ik vind het wel een beetje ... Ik snap het, maar ik vind het wel een beetje een opmerkelijk argument, de megafoon. Dat wilde ik even opmerken.

00:28:04

Voorzitter: Dat is inderdaad een losse opmerking. Hoeft volgens mij de burgemeester ook niet meer op in te gaan, want het is geen vraag. Dan wil ik u bedanken voor uw vragen en voor de antwoorden en sluit ik hiermee het politiek vragenuur van vandaag en wens ik u verder een fijne dag toe.